

[Thestrup.]

lejelovsforlaget § 112, der bestemmer, at ombygning, hvis den medfører en lejestigning på over 25 pct., ikke må ske, medmindre huslejenævnet tillader det. Bevares — jeg ser da nok, at selvfølgelig skal en ejer ikke kunne ombygge en gammel, saneringsmoden rønne i et saneringskvarter og derved foranledige stigende udgifter for det offentlige den dag, saneringen kommer; men hvis ikke bestemmelsen skal virke som en urimelighed og uretfærdighed af allervørste art, noget, man vel kan tåle i en krigs- og krisetid, men som er utåleligt under normale forhold, så må der dog en bestemmelse til om, hvordan ejeren kan komme af med sådan en ejendom, som giver underskud, d. v. s. der må åbnes ham en mulighed for at forlange ejendommen eksproprieret af det offentlige, når det offentlige forbyder ham at gøre den rentabel. Vi skulle dog bort fra, at man under normale forhold fratager ejeren alle rettighederne, men fortsat lader pligterne påhvile ham.

Som et eksempel på denne — ja, undskyld udtrykket — reaktionære tendens i forslagene vil jeg også gerne nævne den øgede myndighed, man giver huslejenævnene. Jeg kan nævne lejelovsforlagets § 116, stk. 2, om, at huslejenævnene skal kunne bestemme, at lejerens i ejendomme, hvor ejeren ikke opfylder den ham af nævnet pålagte vedligeholdelsespligt, skal have afslag i lejen. Denne bestemmelse synes mig at være alt for vidtgående. Også bestemmelsen om, at huslejenævnene i de kommuner, hvor i henhold til forlagets § 106 huslejestoppet ophæves fra 1961, i den mellemliggende tid skal kunne bestemme med absolut myndighed over, hvorvidt der skal ske forhøjelse eller ej, er en udvidelse af nævnets område. Jeg har ikke noget at indvende mod huslejenævnene, men det er vel meningen, at de med tiden skal bortfalde, og så er det unægtelig ejendommeligt, at man udvider deres beføjelser. Det er at gå tilbage til tidligere tilstande.

Må jeg endelig som et punkt, der også synes mig at være et brud på linjen frem mod større frihed, nævne, at de frivillige overenskomster, der dog tidligere havde et vist spillerum, nu efter § 109, stk. 2, synes helt at skulle forsvinde. Jeg tror ikke, at

det er nogen fornuftig foranstaltning. Der er dog ingen grund til at mene, at ejer og lejer aldrig har fælles interesser, og at det er nødvendigt, at det offentlige ustandselig skal blandes ind i deres forhold. Det er unødvendigt regereri. De nugældende regler indeholder tilstrækkelig beskyttelse for lejerne på dette punkt, idet overenskomsten jo kun er gyldig, hvis lejerens skriftligt er blevet gjort bekendt med, at han ingen pligt har til at indgå på denne.

Mere beklageligt fra vort synspunkt, end at de opstillede principper fraviges og modarbejdes, er det dog, at lovforslagene på nogle områder knæsætter principper, som vi er absolut imod.

Jeg vil her som det første eksempel nævne den mangel på respekt for ejendomsretten til fast ejendom, der formelig lyser ud af forslagene. Der er ikke gjort noget for at sikre ejerne dækning for de forøgede driftsudgifter vedrørende ejendommene, og ved skatteforslagene indskydes en fortrinsprioritet på 2 800 mill. kr. i de faste ejendomme. Det har hidtil i vort land været således, at besiddelse af fast ejendom gav ejeren et vist værn mod inflation. Efter min opfattelse har dette i høj grad bidraget til at stabilisere det økonomiske liv og forøge interessen for erhvervelse af fast ejendom og derigennem givet et af de vigtigste incitamentter til opsparing. Betragter man byggeriets forhold, må man dog vist også erkende, at en væsentlig grund både for private og selskaber til at bygge ejendomme er at sikre sig mod inflationens værdiforringelse. Det er, som regeringen med forslagene her ligefrem vil sige, at nu skal hverken private eller selskaber mere have nogen adgang til at sikre sig på denne måde. Nu vil man gennem grundskyld sørge for, at samfundet tager ikke blot den egentlige samfundsskabte værdistigning, men også den værdifasthed, som ejendomsret til fast ejendom hidtil har givet.

Vi har tidligere her i tinget diskuteret dette spørgsmål, og jeg erindrer, at den højtærede finansminister gav udtryk for den opfattelse, at ejeren af fast ejendom ikke har krav på større sikkerhed mod pengeforringelse end ejeren af obligationer eller bankkonti, og det er jo dette princip, der ligger bag grundskyldstanken, således som